

Temeljem članka 22. i 40. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj 7/09, 10/10, 3/13, 4/15 – pročišćeni tekst i 6/18.) i Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine", broj 100/18 i 125/19), Županijska skupština Dubrovačko - neretvanske županije, na _____ sjednici održanoj _____ donijela je

ZAKLJUČAK

o prihvaćanju Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije Odjela za mentalno zdravlje za 2019. godinu

Članak 1.

Prihvaća se Izvješće o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije Odjela za mentalno zdravlje za 2019. godinu koji čini sastavni dio ovog Zaključka.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 500-01/20-01/40

URBROJ:

Dubrovnik,

Predsjednica
Županijske skupštine

Dr. sc. Vilma Kosović dr. med.

Dostaviti:

1. Službeni glasnik Dubrovačko - neretvanske županije,
2. Upravni odjel za društvene djelatnosti, ovdje,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za društvene djelatnosti

KLASA: 500-01/20-01/40
URBROJ: 2117/1-10/1-20-01
Dubrovnik, 27. svibnja 2020. godine

DUBROVAČKO-NERETVANSKA
ŽUPANIJA
n/p župana Nikole Dobroslavića
- ovdje -

PREDMET: Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije Odjela za mentalno zdravlje za 2019. godinu
- dostavlja se

PRAVNI TEMELJ: članak 81. stavak 4. Poslovnika Skupštine Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj 8/09, 3/13, 4/14 i 4/15 - pročišćeni tekst), članak 22. i članak 65. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj: 7/09, 10/10, 3/13, 4/15 – pročišćeni tekst i 6/18), Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine", broj 100/18., 125/19.).

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za društvene djelatnosti

IZVJESTITELJ: Irena Primorac Bošnjak, dr. med., spec. psihijatrije

U privitku Vam dostavljamo Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije Odjela za mentalno zdravlje za 2019. godinu, sa zamolbom da isti prihvatite i utvrdite prijedlog Zaključka te uputite Županijskoj skupštini na raspravu i prihvaćanje.

S poštovanjem,

Pročelnica

Jelena Dadić

Prilog:

1. Izvješće o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije Odjela za mentalno zdravlje za 2019. godinu

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Upravnom odjelu za društvene djelatnosti, ovdje,
3. Pismohrani.

OBRAZLOŽENJE

Odjel za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije provodi djelatnost izvanbolničkog liječenja ovisnosti, nadzor nad programom supstitucije, testiranje na prisustvo opojnih droga u urinu, psihoterapijski i savjetodavni rad s konzumentima droga i ostalih sredstava ovisnosti i njihovim obiteljima te savjetodavni i psihoterapijski rad s osobama u svrhu očuvanja njihovog mentalnog zdravlja na području cijele Županije.

Dubrovačko-neretvanska županija osigurava u svome Proračunu novčana sredstva za mjere za prevenciju ovisnosti i suzbijanje opojnih droga, a koje provodi Odjel za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko – neretvanske županije.

Slijedom navedenog dostavljamo Vam Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije Odjela za mentalno zdravlje za 2019. godinu.

Temeljem članka 35. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj 7/09, 10/10, 3/13, 4/15 – pročišćeni tekst i 6/18) Župan Dubrovačko-neretvanske županije donosi

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se Prijedlog Zaključka o prihvatanju Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije Odjela za mentalno zdravlje, za 2019. godinu i prosljeđuje Županijskoj skupštini na raspravu i prihvatanje.

KLASA: 500-01/20-01/40
URBROJ: 2117/1-01-20-02
Dubrovnik, 28. svibnja 2020. godine

Župan

Nikola Dobroslavić

Dostaviti:

1. Županijskoj skupštini Dubrovačko-neretvanske županije, ovdje
2. Upravnom odjelu za društvene djelatnosti, ovdje,
3. Pismohrani.

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO DUBROVAČKO NERETVANSKE ŽUPANIJE
ODJEL ZA MENTALNO ZDRAVLJE**

**IZVJEŠĆE O RADU ODJELA ZA MENTALNO ZDRAVLJE, ZAVODA ZA JAVNO
ZDRAVSTVO DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE ZA 2019. GODINU**

Dubrovnik, svibanj 2020. godine

IZVJEŠĆE O RADU ODJELA ZA MENTALNO ZDRAVLJE, ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE ZA 2019. GODINU

Odjel za mentalno zdravlje je svoj rad u 2019. g. obavljao u Dubrovniku te u 4 savjetovališta raspoređenih u županiji kako bi se omogućila bolja dostupnost korisnicima (Metković, Orebić, Korčula i Vela Luka). U punom radnom odnosu je 5 osoba i to u Dubrovniku: liječnica specijalist psihijatrije, , zdravstveni tehničar/medicinska sestra, prof. pedagogije i mag. psihologije te na otoku Korčula jedna psihologinja. U ugovornom odnosu na određen broj sati, a prema potrebama pojedinog savjetovališta i odobrenim sredstvima za ovu djelatnost, zaposlene su još 4 osobe (Dubrovnik - školska liječnica, Metković – školska liječnica i pedagoginja i otok Korčula – psihijatrica).

1. Izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštita mentalnog zdravlja (redovna djelatnost)

U ovom odjelu obavlja se prevencija ovisnosti, izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštita mentalnog zdravlja kao redovna djelatnosti (provođenje i nadzor nad programom supstitucije, testiranje na prisustvo opojnih droga u urinu, psihoterapijski i savjetodavni rad s konzumentima droga i ostalih sredstava ovisnosti i njihovim obiteljima te savjetodavni i psihoterapijski rad s osobama u svrhu očuvanja njihovog mentalnog zdravlja). Osim toga, provode se i zdravstveno socijalne intervencije, tj. pomoć ovisnicima oko rješavanja različitih socijalnih problema (reguliranje zdravstvene zaštite, pomoć pri pronalaženju liječnika obiteljske medicine, kontakti s Općinskim državnim odvjetništvom, Centrom za socijalnu skrb Dubrovnik, Ploče, Metković i Korčula) te sigurnosne mjere liječenja ovisnosti u suradnji s Probacijskim uredom Dubrovnik.

Tijekom 2019. g. obavljena je 8258 usluga pregleda, testiranja, savjetovanja, psihoterapija itd. (tablica 1).

Tablica 1. Vrste i broj usluga obavljene u izvršavanju osnovne djelatnosti izvanbolničkog liječenja ovisnosti Odjela za mentalno zdravlje u 2019. godini

Vrsta usluge	Broj
Pregledi (prvi, kontrolni...)	1641
Intervju kod prvog dolaska	109
Ispunjavanje Pampidou upitnika	145
Individualno savjetovanje	196
Obiteljsko-savjetovališni tretman članova obitelji	482
Obiteljska psihoterapija	101
Psihoterapija ponašanja / individualna psihoterapija	1437
Rad na modifikaciji ponašanja	1394
Savjet korisniku ili članu obitelji (do 5 minuta)	10
Telefonsko savjetovanje	299
Zdravstveno-socijalne intervencije	19
Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba	72
Prikupljanje podataka dijagnostičkim postupcima i metodama A ... D	108
Testiranje urina na prisustvo opojnih droga	2601
Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, hepatitis C, hepatitis B i sifilis	10
Uzimanje urina	446

U Odjelu za mentalno zdravlje ukupno je liječena 847 osoba (u Odjelu Dubrovnik 689 osobe, na Korčuli 89 te u Metkoviću 69) i ukupno 285 članova njihovih obitelji. Zabilježen je 3914 dolazak pacijenata i njihovih članova obitelji.

Zbog zlouporabe sredstava ovisnosti liječene su ukupno 141 osobe odnosno 139 opijatskih ovisnika i 2 neopijatska ovisnika i konzumenta te 21 član njihovih obitelji. U odjelu Dubrovnik liječilo se 93 osoba, na Korčuli 23 i Metkoviću 25. Ukupno su bila 844 dolaska pacijenata i roditelja. Opijatski ovisnici liječeni su supstitucijskim terapijama metadonom ili buprenorfinom. U 2019. g. na liječenje se javilo ukupno 5 novih ovisnika i konzumenta, od čega su 3 nova opijatska ovisnika, a 2 ostala neopijatska ovisnika i/ili konzumentenata. U Odjelu Dubrovnik po prvi put liječena su 3 opijatska ovisnika, a u Metkoviću 2 neopijatska ovisnika. Na Korčuli nije bilo novoregistriranih ovisnika ni konzumentenata.

Nastavljena je suradnja s Centrom za socijalnu skrb Dubrovnik. U sklopu te suradnje djelatnici Odjela pružali su tijekom cijele godine usluge savjetovanja korisnicima CZSS-a kojima je bila potrebna stručna pomoć i podrška zbog poremećaja u obiteljskim odnosima ili tijekom procesa razvoda braka.

Tijekom 2019. g. 630 osoba (539 u Dubrovniku, 55 u Metkoviću i 36 na Korčuli) zatražilo je pomoć zbog problema u vezi s mentalnim zdravljem (poremećeni obiteljski odnosi, poremećeni bračni odnosi, poremećaji u ponašanju - nedostatak komunikacije s roditeljima, poremećaji raspoloženja) te 254 člana njihovih obitelji. Ukupno je bilo 2885 dolazaka. 23 osobe (15 u Dubrovniku, 7 na Korčuli i 1 u Metkoviću) zatražile su pomoć u vezi duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih upotrebom i ovisnošću o alkoholu te 10 članova njihovih obitelji. Ukupno je bilo 185 dolaska.

Šestomjesečna i godišnja izvješća dostavljena su Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i Ministarstvu zdravstva, a godišnje izvješće Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb DNŽ. O korisnicima u tretmanu upućenima od strane Centra za socijalnu skrb i Državnog odvjetništva dostavljena su različita izvješća. Ukupno su obrađena i napisana 34 različita izvješća.

2. Programske aktivnosti

2.2. *Predavanja studentima i studentsko savjetovanište*

Suradnja Odjela sa Sveučilištem u Dubrovniku započeta u 2011. g. nastavljena je i u 2019. g. U sklopu te suradnje kontinuirano tijekom 2019. godine provodile su se edukativne i savjetodavne aktivnosti sa studentima prvih godina različitih studijskih grupa. Točnije, održana su savjetodavna predavanja i radionice pod sljedećim nazivima: „Utjecaj psihoaktivnih tvari na organizam“, „Studying abroad-cultural stress“. Na predavanjima je sudjelovalo u prosjeku 50-ak studenata.

Također nastavljen je i rad studentskog savjetovaništa koje vodi djelatnica Odjela, i u koje su se tijekom 2019.g. javila ukupno 4 studenata.

2.3. *Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja odrasle populacije*

Održan je ciklus radionica za osobe treće životne dobi u domovima za starije i nemoćne osobe i to u Domu za starije i nemoćne osobe Domus Christi, Domu za starije i nemoćne osobe Konavle, Domu za odrasle osobe Blato na teme: razumijevanje sukoba, ljutnja i kognitivne funkcije te faze tugovanja. Održano je 12 radionica na kojima je bilo 118 sudionika.

Djelatnica Odjela za mentalno zdravlje sudjelovala je na Okruglom stolu o nasilju nad ženama te održala predavanje na temu „Nasilje nije ljubav“ na Sveučilištu u Dubrovniku na kojem je bilo prisutno 80 osoba iz različitih područja rada.

2.4. Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih

Djelatnica Odjela za mentalno zdravlje na Korčuli održala je 7 radionica s učenicima prvog razreda OŠ Vela Luka i OŠ Blato na temu „Mirno rješavanje sukoba“. Cilj radionica bio je osvijestiti djecu o međusobnim različitostima i sličnostima, podučiti ih da preispitaju vlastitu ulogu u sukobu te im pomoći pri razvijanju tolerancije i međusobnog razumijevanja. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 77 djece. Nastavljena je provedba programa socijalnih vještina za djecu predškolske dobi. Svrha tog programa je razvijanje socijalnih kompetencija i vještina od najranije dobi. Ukupno je 95 predškolaca iz dječjih vrtića na području Korčule, Blata, Lumbarde, Smokvice i Čare bilo uključeno u program.

Djelatnice Odjela za mentalno zdravlje nastavile su s programom Emocionalnog opismenjavanja djece za učenike 5. i 6. razreda OŠ Antuna Masle, OŠ Vela Luka i OŠ Blato. Održane su 24 radionice na kojima je sudjelovalo ukupno 135 učenika. Cilj radionica je naučiti opažati promjene u intenzitetima vlastitog raspoloženja i emocija, razumjeti da svatko ima pravo na svoje osjećaje, dijeliti i komunicirati svoje misli i osjećaje s vršnjacima, roditeljima, na koji način izabrati primjerene emocionalno/ponašajne odgovore u razrješavanju socijalnih teškoća i konflikata te kako graditi odnose s drugima. Obrađene su slijedeće emocije: empatija, bijes, slutnja, arogancija, nesigurnost, izoliranost, altruizam, ponos, samopoštovanje, entuzijazam i anksioznost.

2.5. Aktivnosti prevencije rizičnih ponašanja u djece i mladih

Na području prevencije nasilja djelatnica Odjela za mentalno zdravlje na Korčuli je održala radionice „Kako razred rješava konflikt“ s učenicima 7. i 8. razreda OŠ Žrnovo, dok je s učenicima 6. i 7., razreda održala radionice o socijalnim vještinama. Sudjelovalo je 35 učenika. Cilj radionica je prevencija međuvrnjačkog nasilja te učenje socijalnih vještina prevencije konflikta i mirnog rješavanja sukoba među učenicima.

Djelatnica Odjela za mentalno zdravlje sudjelovala je na okruglom stolu u Općoj bolnici Dubrovnik, na temu vršnjačkog nasilja na kojem je prisustvovalo 29 stručnjaka.

Liječnica školske medicine održala je radionice za profesore Ekonomske škole Dubrovnik na temu „Kul upravljanje bijesom“. Ciljevi radionica su ponuditi smjernice učiteljima kako pomoći mladim ljudima da upravljaju svojim bijesom i doprinijeti suradničkom okruženju u kojem svi mogu do svojih punih potencijala. Sudjelovalo je 20 profesora.

Na području prevencije pijenja alkohola među mladima održane su razne aktivnosti. Na Korčuli je djelatnica održala radionice učenicima 8. razreda osnovnih škola u Korčuli i Vela Luci pod nazivom: „Kako utječe alkohol na razvoj mozga“. Sudjelovalo je 80 učenika i isto toliko roditelja na radionici koja je bila namijenjena roditeljima učenika 8. razreda s ciljem njihova upoznavanja sa štetnim utjecajem alkohola na mozak u razvoju.

Na temu prevencije konzumacije sredstava ovisnosti održana je radionica „Istina i laž“ s učenicima 7. razreda OŠ Vela Luka. Sudjelovalo je 40 učenika. S učenicima 1. i 2. razreda Srednjih škole Vela Luka i Blato održane su radionice „Posljedice eksperimentiranja marihuane u adolescentskoj dobi“. Sudjelovalo je 80 učenika.

Također su održani roditeljski sastanci s roditeljima učenika 1. razreda Obrtničke škole Dubrovnik, Pomorske škole Dubrovnik, Medicinske škole Dubrovnik, Turističko-ugostiteljske škole Dubrovnik, Gimnazije Metković, Srednje škole Blato, Srednje škole Vela Luka i Srednje škole Korčula na temu „Kako prepoznati znakove konzumiranja sredstava ovisnosti“. Na sastancima je sudjelovalo 688 roditelja. Također je u Ženskom đlačkom domu održan roditeljski sastanak na istu temu. Sudjelovao je 51 roditelj.

U Muškom đlačkom domu Dubrovnik u sklopu suradnje na podruđu prevencije rizičnih ponašanja djelatnica Odjela je održala radionicu na temu posljedica konzumiranja alkohola i sintetičkih droga. Sudjelovalo je 20 učenika prvih razreda srednje škole koji su korisnici doma.

Djelatnica Odjela za mentalno zdravlje Dubrovnik sudjelovala je na radionici „Ovisnost“ zajedno s djelatnicima MUP-a i Crvenog križa Dubrovnik. Na radionici je sudjelovalo 76 učenika Privatne gimnazije Dubrovnik.

Obzirom na sve češće korištenje elektroničkih medija u ranoj dobi, liječnica školske medicine održala je predavanja na temu „Utjecaj elektroničkih medija na razvoj i zdravlje djece“. Na 5 predavanja je sudjelovalo 285 roditelja i učenika od prvoga do četvrtoga razreda osnovne škole na podruđu Lapada, Dubrovnika, Cavtata, Mokošice I župe Dubrovačke. Također na 6 predavanja sudjelovale su i 4 odgajateljice D.V Gruž i 113 učitelja osnovnih škola na podruđu Mokošice, Dubrovnika i Župe Dubrovačke.

Na podruđu jačanja roditeljskih vještina voditeljica Odjela je održala predavanja „Uloga roditelja u zdravom odrastanju i sazrijevanju“ u dvorani Crkve Svetog Mihajla. Na predavanju je sudjelovalo 50 roditelja.

2.6. Projekt „Prevencija virtualnog nasilja među učenicima“

Provedba projekta „Prevencija virtualnog nasilja među učenicima i djecom“ nastavljena je u 2019. g. koji se i ove godine provodio na podruđu cijele Dubrovačko-neretvanske županije. Svrha projekta bila je edukacija učenika 5. razreda, njihovih roditelja i nastavnika osnovnih škola o važnosti prepoznavanja ove vrste nasilja, pravodobnog i odgovarajućeg reagiranja u slučaju pojave virtualnog nasilja, ali i o važnosti preveniranja istog. Djelatnice Odjela za školsku medicinu ove godine provodile su dio aktivnosti ovog projekta koje su uključivale edukaciju nastavnika osnovnih škola, roditelja učenika uključenih u program, dok su dio projektnih aktivnosti namijenjenih učenicima u 2019. g. (u dogovoru s Dubrovačko-neretvanskom županijom) provodile stručne službe i nastavnici pojedinih škola. U programu je sudjelovalo 1040 učenika 5. razreda.

3. Javnozdravstvene aktivnosti Odjela za mentalno zdravlje

3.1. Tjedan mozga

Povodom obilježavanja tjedna mozga djelatnice Odjela za mentalno zdravlje održale su 6 radionica s učenicima prvih razreda osnovnih škola na podruđu Stona, Slanoga, Dubrovnika i Župe dubrovačke. Sudjelovala su 402 učenika. Na otoku Korčuli radionice su održane u dječjim vrtićima Vela Luka, Korčula, Smokvica, Blato i u Dječjem vrtiću Orebić. Na radionicama je sudjelovalo 762 djece. Djecu se educiralo o načinu funkcioniranja mozga, važnosti očuvanja i vježbanja aktivnosti mozga.

3.2. Obilježavanje Svjetskog dana mentalnog zdravlja

Djelatnici Odjela za mentalno zdravlje Dubrovnik povodom obilježavanja Svjetskog dana mentalnog zdravlja 10.10. 2019. organizirali su javnozdravstvenu aktivnost, odnosno promotivni štand u Metkoviću. Podjelom promotivnih letaka, samoprocjenskih upitnika zainteresirani građani su mogli procijeniti svoje mentalno zdravlje, odnosno rizike za razvoj poremećaja mentalnog zdravlja, i dobiti

točne informacije i upute u skladu s procjenom svog zdravlja, kome i gdje se obratiti za pravodobnu pomoć i podršku.

Djelatnice odjela za mentalno zdravlje Dubrovnik su održale predavanja za stručne suradnike srednjih škola u Metkoviću na temu „Adolescenti i mentalno zdravlje“. Sudjelovalo je 9 stručnih suradnika.

U Blatu, djelatnica odjela za mentalno zdravlje je održala predavanja na temu „Uloga škole na prevenciju samoubojstva“. Na predavanju je sudjelovalo 26 nastavnika Srednje škole Blato.

3.3. Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti – 15.11.-15.12.

Kroz Mjesec borbe protiv ovisnosti, za 200 učenika 7. razreda u osnovnima školama Korčula, Žrnovo, Smokvica, Blato i Vela Luka, održane su radionice na temu „Alkohol, ne hvala“. Cilj radionica je upoznati učenike s negativnim utjecajem alkohola na razvoj mozga. Pomoću edukativnog modela „pijanih naočala“ učenici su iskusili kako alkohol utječe na ravnotežu, koordinaciju oko-ruka i pokrete tijela.

Voditeljica Odjela za mentalno zdravlje održala predavanje obiteljskim liječnicima Doma zdravlja Metković, na temu „Dileme i izazovi u liječenju opijatske ovisnosti“. Sudjelovalo je 15 obiteljskih liječnika. Na predavanju namijenjenom profesorima Srednje škole Blato na temu „Kako protiv ovisnosti iz perspektive profesora“ sudjelovala su 23 nastavnika.

Izvješće izradio:

Odjel za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko – neretvanske županije

Točku pripremio:

Upravni odjel za društvene djelatnosti Dubrovačko – neretvanske županije

Pročelnica

Jelena Dadić